

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 4. & 5. lib. Numeri, in quibus describitur
Ritus purgandi Altaris per cineres, pœna illorum, qui res in
sanctuariocontentas curiosô oculô fuerint intuiti. Lex zelotipiæ, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

petat ab initio: cum nôrit à modico statim progredi posse. Flam-
mulam petit, fat gnarus: ab hac nasci posse ingens incendium. Ca-
pillum petit, aiebat S. Franciscus, at hunc si obtinet, mox ex crine
funem efficit, & nauticum quidem quò ingens oneraria navis ad lit-
tus trahitur, & alligatur. Sed absit ô Christiane, ut versutissimo nebu-
loni etiam crinem concedas, quem utique facile denegabis.

Doctrina 3.

*Desumpta ex cap. 4. & 5. lib. Numeri, in quibus describitur Ritus purgandi
Altaris per cineres, pœna illorum, qui res in sanctuario contentas curiosò
oculò fuerint intuiti. Lex zelotipia, Nazaraorum consecratio.*

Considera I. **Q**UOD sicut quotidiana docet experientia, nos ad ex-
purganda à sordibus vasa cineribus uti: ita pariter N. 147.
Deus ad mundanda à vitiorum sordibus corda, quæ juxta alibi dicta
sunt *Altaria & Vasa Dei*, voluerit cineres adhiberi citati cap. v. 13. Fre-
quentem videlicet mortis memoriam. Atque hinc S. Mater Ecclesia
fideles suos ad devotum Pascha instar Altaris mundissimi, in quo re-
cipiatur Agnus absque macula, præparatura, cineres capitibus primò
die Quadragesimæ imponit, dicens: *Memento homo, quia pulvis es, & in
pulverem reverteris.* Josias ille Regum sanctissimus, Idololatriam, quæ
in suam irreperat gentem, extirpaturus, per circuitum Altarium, fal-
sis Diis sacrorum, ossa & cineres sparsit: *dispersit*, inquit S. Textus
4. Reg. 23. *cinerem eorum. v. 13. replevitque loca eorum ossibus mortuorum.
v. 14.* Quò factum: eâ pietate & zelò Judæos celebrâsse Pascha, quâ retro-
actis sæculis nunquam celebrâsse visi sunt. Naaman Syrus regius Mi-
nister, postquam veri Dei notitiam hausit ab Elifzo, à quo fuerat à
lepra liberatus, quid egit: ut in accepta Religione constans persisteret,
falsis Diis nunquam imposterum sacra facturus? En! *tulit partem ter-
ræ illius &c.* Ita se gerat quilibet Christianus, cum transit aliquod Cœ-
meterium, auferat per manum memoriæ bonam partem terræ il-
lius, cogitans: parentes, amicos, socios jam in pulverem reversos, qui
ibidem exspectent ejus corpus, sibi pariter aliquando in hac terra so-
ciandum: fiet inde, ut in incepta pietate & Religione constans sem-
per sit perstiturus, vel si pietate caruerit, illam haud dubiè sit brevi
obtenturus. Quin imò si tam profundè in vitiorum suorum stercore
sub-

submersus fuerit, ut quodcunque aliud conversionis suæ respuerit remedium, adeoque ad omnes inspirationes Dei sit surdus, ad omnia sui Angeli monita insensatus, pedibus conculcet leges sacras & profanas, dorsum vertat Ecclesiae, in qua vivit, Christiano nomini, per actus suos renuntiet, ita habituatus in peccatis, ut in publicum prodire nesciat sine scandalo, tractare negotia non valeat sine injustitia, obtutum non figere sine lascivia, non ingredi Templum sine sacrilegio, non sine intemperantia mensæ accumbere, non sine detractione loqui de aliis, non movere pedem, nisi aberret à via mandatorum Dei: ejusmodi desperato homini unicum superesse remedium mortis memoriam aperte contestantur sacrae paginae Jobi 21. v. 32. *Ipse ad sepulchra ducetur, & in congerie mortuorum evigilabit.* Evigilabit inquam ad hanc tacitam mortis loquelam, qui inter sonoros tot admonentium clamores altum dormiebat. Evigilabit, qui ad S. Scripturae tonitrua, ad tragicorum exemplorum horrenda fulgura non fuerat expergefactus. Quis ad tot saluberrima vivi Samuelis monita, ad tot ejus terribilia fuerat tam insensibilis, quam Saul? sed ut vix ab illo audiit 1. Reg. 28. *Cras tu & filii tui mecum eritis.* Ocius cecidit prostratus in terram. Quis non dixerit: altum dormisse illam in sacris Canticis depictam animam, quæ ad tam frequentes quæ molles quæ duros ictus & verba non excitabatur, ut pulsanti aperiret sponso? sed quamprimum illa reperit fores suas, Myrrhae unguentò inunctas, illico omnem videbatur excussisse somnum. *Myrrha* autem teste S. Gregorio Nyss. in Cant. *est mortis symbolum.* Adeoque illa, quæ etiam suavissimis sponsi blanditiis lapideum opposuerat cor, ad unicam mortis memoriam instar ceræ emollita est. Audiantur pulcherrima citati Doctoris verba. *Anima per mortem à morte resurgit: nam si non moriatur, semper manet mortua: at moriendò vitam consequitur, omni mortalitate deposita.* Ergo Christiane Lector morere, ut non moriaris. Ut vivas spirituali vitâ mortem subi spiritualem, habendò crebram mortis memoriam.

N.148. *Considera 2.* Inter Tribulationes carnis, quas conjugibus prædicit Apostolus, & de quibus alibi ætüm à me, non minimam esse zelotypiam, de hac Tractat. cap. 5. & asserit Hieron. contra Jovin. *Pulchra citò amatur, sæda facile concupiscit. Difficile custoditur, quod plures amant, molestum est possidere, quod nemo habere dignetur. Minori tamen miseriâ deformis habetur, quam formosa servatur.* Subest Mysterium in divino Præcepto latens; quòd Deus cit. capite imperet: ut vir zelotypus pro uxore sua

sua oblationem facturus non triticeam, sed *hordeaceam* offerat farinam, nec fundat super eam *oleum*, neque *thus*. Videtur enim indicare Deus: Zelotypiam homines quasi in bruta, quorum pabulum est hordeum, transmutare. Quare ad hanc è medio tollendam permisit probationem per aquas maledictas, ne miseri conjuges ex hac cruce perpetuò pendentes, ipsi Inferno parem ducerent vitam, de qua ait Salomon Cant. 8. *Dura sicut Infernus amulatio &c.* Quot enim, & quantæ contumeliæ, convicia & minæ ferendæ, tum à parte zelotypa, sine causa timente, tum à servis & ancillis domesticis? non aditus & exitus tantum curiosè observantur, sed in singula verba, imò in aspectus & suspiria studiosè inquiritur. Voluptas omnis excluditur, angorum, molestiarum, lacrymarum, & quandoque verborum atrocium plena sunt omnia. Itaque Deus tantæ Miseriæ quandoque misertus, miraculò zelotypiæ fomitem sustulit. Labet hujus audentium addere testimonium. à B. Petro Dami. Card. in Epist. ad Godefrid. Ducem & March. *Ins. lib. 7. Epist. de Uberto March. datum, qui Guillam majoris Bonifacii March. filiam conjugali sibi copulaverat foedere.* Hic non multò post indignationem primi Ottonis Imp. incurrit, ac subinde relicta conjugè Pannoniam profugus exulavit. In gratiam verò longò post tempore resumptus; matrem cum grandiuscula jam prole reperiens expavit. Negat proin genuisse se filium, quem conspicit: & zelotypiæ actus spiritu scetæ mulieri obscœnum crimen intendit. Ac diutius ventilatâ, tandem concluditur: purificationis indicio objectionem fopiendam esse. Convenitur ergo ex utraque parte, ut in vasta quadam domûs amplissimæ area compareant Personæ quâ dignitate, quâ Religione multum spectabiles. Quibus nimirum in subselliis suis undique confidentibus, puer solus in medio poneretur: etsi patrem nunquam hætenus à se visum, adiens peteret, ab omni procul dubiò matrem suspicione liberaret. Quid plura? conveniunt Pontifices, adsunt cum Monachis & Abbatibus inferioris quoque ordinis Sacerdotes, funduntur preces. Dimissus itaque puer in medio sine peate vel gerula incipit ire, & sedentem inter vulgus patrem, nullò subselliò distinctum præteritis omnibus signanter accedit, eique quasi notissimâ familiaritate blanditus adhæret. Tollitur ergò mirabili hóc factò Matri confusio, & Patri filius redditur: omnibus, qui aderant, gratias Deo agentibus. At quis à Deo semper expectet miraculum? non paucos constat, per miraculum ex mediis fluctibus emeruisse. *sto-*

lidè tamen ageret, qui se illis hâc spe fretus immergeret. Quarè felicem te æstima Religioſe vel Clerice, qui divinæ obtemperans vocationi elegiſti ſtatum, Miſeriæ periculò carentem. Verùm confideres velim: quanta ſit obligatio ſervandæ caſtitiſ Deo juratæ. Si enim Deus v. 3. & 4. cap. citati Perſonis ſibi ſpeciali votò conſecratis, interdixit uſum *aceti & uvarum*, aut *quidquid tandem ex vinea eſſe poteſt*. Puta: quò rigore immoderatum vini uſum, qui Caſtimoniæ venenum dicitur, tibi interdictum velit? cogita pariter: te imitari debere Nazaræos rafos, de quibus v. 9. agitur, ut videlicet cum ipſis capillis inutiles cogitationes deponas, ſicque ab omni ſenſuali impedimento liber, quæ ſurſum ſunt, ſolùm ſapias.

Doctrina 4.

Deſumpta ex cap. 7. 8. & 9. lib. Numeri, in quibus deſcribuntur oblationes

12. Principum in Dedicacione. Conſecratio & requiſita atas Levitarum.

Lex de celebrando Phaſe &c.

N. 149. *Conſidera* 1. **Q**uomodo Principes & Primates Populi Hebraici primò locò erga Deum ſeſe munificos & liberales exhibeant, offerendò Dona: ut ſuò exemplò Plebem cogerent ad imitandum; nam verba Superiorum movent tantum, eorum verò exempla trahunt. Sicut Helitropium ad motum Solis, ita Populus Principum factis & moribus dirigitur: & hinc merito *Solon*: Populares *Principum umbras* vocat; ut enim umbræ figuras corporum, ita Illi Principum geſta ſequuntur. *Ascendente Jeſu in naviculam Matthæo teſte ſecuti ſunt Diſcipuli*. Noëmo imperavit Genef. 9. Deus: *ingrediaris Arcam tu,* & Parentem ingreſſum ſecuta eſt omnis familia. Illa ipſa die, quâ circumciſus eſt Abraham, circumciſus eſt Isaac & omnes viri domûs ejus Genef. 17. Moyſe præcinente divinas laudes, conſonò carmine decantabat omnis Iſraël Exodi 15. Illuſtriſſimam reportavit victoriam Gedeon Judic. 7. At quæ præcipua illius cauſa? reſpondet S. Scriptura: *quod me videtis facere, hoc facite &c.* Lucæ 19. dicitur: *Salutem domui Zachæi factam eſſe: cùm tamen ad ſequendum Chriſtum ſolus vocetur Paterfamilias Zachæus*. Verùm quis nescit: ſanatio capite ſanitatem derivari in Membra? Theodoſius Imperator: cùm in menſa frugalitati apprimè ſtuderet, effecit: ut in omnes Nobili-